

Ėduonies profilaktika

Vaikų dantų ėduonis

Ėduonis paplitusi visuose žmogaus amžiaus tarpsniuose; dažniausiai pažeidžia dantų paviršiuje esančias vageles ir duobeles. Danties pažeidimo pradžių gali pastebėti tik gydytojas odontologas ar burnos higienistas. Tam, kad laiku pradėti gydymą, svarbu reguliariai lankytis pas šiuos specialistus.

Žindymas ir dantų ėduonis

Žindymas nesukelia dantų ėduonies. Motinos pienas yra praturtintas gausybe prieš kariesą veikiančių elementų, tokių kaip laktoferinai, imunoglobulinai ir kiti.

Buteliuko kariesas

Ankstyvąjį dantų ėduonį vaikams sukelia dantų apnašos, naktinis maitinimas, saldinti gėrimai, sultys, mišinėlis. Sugedę pieniniai dantys yra lėtinės infekcijos židynys vaiko organizme. Negydant pažeistų dantų vainikai nulūžta, lieka tik šaknys. Per anksti netekus pieninių dantų, vaikas gali turėti pastoviųjų dantų sukandimo sutrikimų.

Silantai (pagal indikacijas)

Tai karieso profilaktikai skirtos medžiagos, neleidžiančios bakterijoms ir angliavandeniams patekti į dantų vageles ir įdubas. Dantų silantavimas pagal indikacijas atliekamas vaikams nuo 6 iki 14 metų nemokamai.

Dantų ėduonies priežastys

- Prasta burnos ertmės higiena;
- Gilios, siauros dantų vagelės;
- Netinkama mityba, didelis cukraus, gazuotų, saldintų gėrimų vartojimas;
- Sumažėjęs seilėtekis;
- Dantų griežimas (dėl emalio pažeidimo);
- Gali įtakoti amžius, genetika, gyvenimo būdas, vartojami medikamentai, bendrinė sveikatos būklė.

Dantų ėduonies simptomai

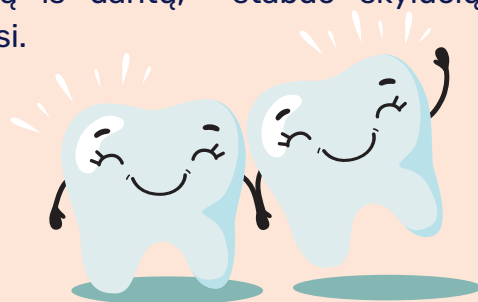
- Trupantis emalis;
- Dėmės ant dantų;
- Dantų skausmas;
- Gali būti juntamas nemalonus dantų jautrumas;
- Matomos skylutės;
- Pasikeitusi dantenuų išvaizda;
- Pūlinukai ties dantimis.

Karieso profilaktika

- Reguliari ir taisyklinga burnos higiena;
- Fluoridų vartojimas;
- Silantavimas (pagal indikacijas);
- Subalansuota, vitamininga dieta (cukraus ribojimas);
- Reguliarūs vizitai pas gyd. odontologą ir burnos higienistą.

Fluoridai

Fluoridas padeda emaliui tapti tvirtesniu ir atsparesniu rūgštims, slopina kalcio pasišalinimą iš dantų, stabdo skylių formavimąsi.

Dantų valymo rekomendacijos

0 – 3 metų amžiaus vaikai

Vaikams su maža dantų ėduonies atsiradimo rizika – valyti dantis su dantų pasta, kurioje yra 500 ppm fluoridų tėvų priežiūroje. Dantų pasta tik suvilgyti dantų šepetėlio šerelių galiukus. Po dantų valymo išspjauti dantų pastos likučius, neskalausti. Vakare, prieš miegą po dantų valymo nevalgyti ir negerti, išskyrus vandenį.

Vaikams su didele dantų ėduonies atsiradimo rizika, neįgaliems ir turintiems bendros sveikatos problemų vaikams – valyti dantis su dantų pasta, kurioje yra 1000 ppm fluoridų tėvų priežiūroje. Dantų pasta tik suvilgyti dantų šepetėlio šerelių galiukus. Po dantų valymo išspjauti dantų pastos likučius, neskalausti. Vakare, prieš miegą po dantų valymo nevalgyti ir negerti, išskyrus vandenį. (Išimtis žindomiems vaikams).

3 – 6 metų amžiaus vaikai

Vaikams su maža dantų ėduonies atsiradimo rizika – valyti dantis su dantų pasta, kurioje yra 1000 ppm fluoridų tėvų priežiūroje. Dantų pastos kiekis ant dantų šepetėlio – žirnio dydžio. Po dantų valymo išspjauti dantų pastos likučius, išskalauti nedideliu kiekiu vandens. Vakare, prieš miegą po dantų valymo nevalgyti ir negerti, išskyrus vandenį.

Vaikams su didele dantų ėduonies atsiradimo rizika, neįgaliems ir turintiems bendros sveikatos problemų vaikams – valyti dantis su dantų, kurioje yra 1450 ppm fluoridų tėvų priežiūroje. Dantų pastos kiekis ant dantų šepetėlio – žirnio dydžio. Po dantų valymo išspjauti dantų pastos likučius, išskalauti nedideliu kiekiu vandens. Vakare, prieš miegą po dantų valymo nevalgyti ir negerti, išskyrus vandenį.

Vyresni nei 6 metų vaikai ir suaugusieji

Vaikams ir suaugusiesiems su maža dantų ėduonies atsiradimo rizika – valyti dantis su dantų pasta, kurioje yra 1000 ppm fluoridų. Dantų pastos kiekis ant dantų šepetėlio – 1-2 cm. Po dantų valymo išspjauti dantų pastos likučius, išskalauti nedideliu kiekiu vandens. Vakare, prieš miegą po dantų valymo nevalgyti ir negerti, išskyrus vandenį.

Vaikams ir suaugusiesiems su didele dantų ėduonies atsiradimo rizika, neįgaliems ir turintiems bendros sveikatos problemų vaikams ir suaugusiesiems – valyti dantis su dantų pasta, kurioje yra 1450 ppm fluoridų. Dantų pastos kiekis ant dantų šepetėlio – 1-2 cm. Po dantų valymo išspjauti dantų pastos likučius, išskalauti nedideliu kiekiu vandens. Vakare, prieš miegą po dantų valymo nevalgyti ir negerti, išskyrus vandenį.